

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SUTIKIMO REORGANIZUOTI INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ TARNYBĄ PRIE KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl sutikimo reorganizuoti Informacinių technologijų tarnybą prie Krašto apsaugos ministerijos“ projektą (toliau – Projektas).

I. Sprendžiama problema

1. Pagal 2016 m. NATO viršūnių susitikimo Varšuvoje metu priimtą sprendimą dėl kibernetinės erdvės pripažinimo penktuoju kariavimo domenu Lietuvos kariuomenė (toliau – LK) tapo pagrindiniu Lietuvos Respublikos kibernetinės erdvės gynybos subjektu. Kibernetinės gynybos stiprinimas, siekiant apsisaugoti nuo besivystančių karinių kibernetinių grėsmių, ir efektyvus kibernetinių incidentų valdymas yra viena iš būtinų sąlygų užtikrinant gyvybinius ir pirmąjį valstybės nacionalinio saugumo interesus.

2022 m. liepos 15 d. pasirašytame Lietuvos Respublikos Seime atstovaujamų politinių partijų susitarime dėl Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos artimiausio laikotarpio sustiprinimo numatytas siekis sukurti kibernetines pajėgas kaip atskirą LK pajėgų rūšį, iki 2024 metų įkuriant kibernetinę vadavietę ir nuosekliai stiprinant LK kibernetinės gynybos pajėgumus.

Atsižvelgiant į tai, Krašto apsaugos ministerijoje priimtas sprendimas LK steigti struktūrinį padalinį, veiksiantį kibernetinės gynybos srityje, – LK Kibernetinės gynybos valdybą.

2. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 13 straipsnio 7 dalies 8 punkte numatoma LK vado funkcija užtikrinti kariuomenės vadovavimo ir valdymo sistemų patikimą funkcionavimą. Nepaisant to, dalis LK valdymo sistemų yra tvarkomos kitos krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) institucijos – Informacinių technologijų tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – ITT).

ITT šiuo metu įgyvendina KAS ryšių ir informacinių sistemų (toliau – RIS) politiką, nacionalinio saugumo ir gynybos interesams naudojamų RIS plėtojimo ir saugumo politiką, taip pat valstybės įslaptintos informacijos apsaugos politiką įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų (toliau – IIRIS) srityje, tačiau

	peržiūrėjus KAS institucijų funkcijas identifikuota, kad šias funkcijas turėtų atlikti kitos KAS institucijos.
II. Siūlomos priemonės	<p>Siekiant sustiprinti LK gynybinį pajėgumą, sutelkti LK užduotims reikalingų RIS tvarkymą LK, Projektu siūloma reorganizuoti ITT, perduodant LK karinio pobūdžio funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) karinių radijo dažnių valdymą; 2) Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos RIS plėtrą ir priežiūrą Lietuvos Respublikoje ir jų saugumo kontrolę; 3) LK RIS, kurių valdytoja ir (arba) pagrindinė tvarkytoja yra LK, plėtrą ir priežiūrą. <p>Kartu pažymėtina, kad Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtintas KAS institucijoms taikomas demokratinės civilių kontrolės principas. LK taikos meto uždaviniai yra aiškiai nustatyti Lietuvos Respublikos įstatymuose ir labai svarbu, kad LK, kaip institucija, veiktų jai griežtai nustatytose ribose – niekaip nedarytų įtakos civilinių institucijų veiklai ar jų funkcijų (įskaitant technines) vykdymui. Atsižvelgiant į tai, LK siūloma neperduoti ITT vykdomų ne karinio pobūdžio funkcijų, kuriomis užtikrinamas kitų institucijų funkcijų įgyvendinimas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“ 2.1.1 papunkčiu, Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – NKSC) jau dabar pavesta atlikti dalį ĮRIS apsaugos užtikrinimo funkcijų, t. y. Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos ir Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas. Siūloma konsoliduoti ĮRIS apsaugos užtikrinimo funkcijas ir pavesti NKSC atlikti to paties nutarimo 2.2.1 ir 2.2.2 papunkčiais ITT pavestas atlikti Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos bei institucijos, užtikrinančios Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos, apdorojamos ar perduodamos ĮRIS, apsaugą nuo elektromagnetinės spinduliuotės, funkcijas. Konsolidavus funkcijas bus geriau užtikrintas efektyvus funkcijų vykdymas, paslapčių subjektų priežiūrą atliks viena, bet ne kelios institucijos. Siekiant palengvinti ar sumažinti paslapčių subjektų ir (ar) tiekėjų administracinę naštą, funkcijų konsolidavimas leis sukurti vieno langelio principu teikiamų paslaugų, reikalingų ĮRIS įteisinimui ir apsaugai, paketą (ĮRIS leidimų išdavimas, elektromagnetinės spinduliuotės matavimo užsakymai). 2. Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis Kertinio valstybės telekomunikacijų centro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2019 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-411 „Dėl Kertinio valstybės telekomunikacijų centro nuostatų ir organizacinės struktūros patvirtinimo“ (toliau – KVTC nuostatai), 1

punktu, Kertinis valstybės telekomunikacijų centras (toliau – KVTC) yra biudžetinė įstaiga, įsteigta Saugiajam valstybiniam duomenų perdavimo tinklui, kuriuo valstybės institucijoms yra teikiamos Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugos, tvarkyti, siūloma KVTC perduoti ir kitas panašaus pobūdžio funkcijas: Vyriausybinio plačiajuosčio šifruoto duomenų ir balso perdavimo tinklo pagrindinio tvarkytojo ir KAS RIS, išskyrus RIS, kurių valdytoja ir (arba) pagrindinė tvarkytoja yra LK, plėtros ir priežiūros funkcijas.

3. Atsakomybę už „Galileo“ programos pagrindu sukurtos pasaulinės navigacijos palydovų sistemos paslaugos valstybės institucijoms ir įstaigoms teikimą siūloma perduoti KVTC, nes KVTC, be kitų su telekomunikacijų ryšiais ir jų užtikrinimu susijusių funkcijų, taip pat pavesta vykdyti ir ES vyriausybės palydovinės komunikacijos programą įgyvendinančios institucijos (angl. *The European Union Governmental Satellite Communications* (GOVSATCOM)) Lietuvoje funkcijas.

Atsižvelgiant į tai, kad ITT teikiamos informacinių technologijų paslaugos ir tarnybos funkcijų vykdymas yra susiję išimtinai su KAS RIS priežiūra (RIS sutrikimų tvarkymas), o KAS RIS priežiūra jau numatoma kaip savarankiška funkcija, siūlytina informacinių technologijų paslaugų teikimo kaip atskiros funkcijos nenumatyti.

Numatoma, kad, įgyvendinant ITT reorganizavimą, karių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybės nebūtų naikinamos – jos būtų perkeliamos į reorganizavime dalyvaujančias įstaigas joms perduotoms funkcijoms vykdyti.

Priėmus Projektą numatoma LK steigti Kibernetinės gynybos valdybą, kuri diegtų strateginio ir operacinio lygmenų RIS, užtikrintų jų sąveiką su NATO, KAS ir kitų institucijų bei organizacijų RIS, vykdytų kibernetines operacijas bei KAS stacionariųjų, perdислоkuojamųjų ir mobiliųjų RIS bei tinklų valdymą ir kibernetinę gynybą. Preliminariai numatoma, kad iš ITT į steigiamą Kibernetinės gynybos valdybą būtų perkeliama šimtas šešiasdešimt keturios pareigybės.

Perdavus Projekte nurodytas funkcijas NKSC, preliminariai numatoma, kad NKSC Įslaptintos informacijos saugumo departamente papildomai bus steigiamas Kriptografijos skyrius (Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos funkcijai vykdyti) ir Spinduliuotės vertinimo skyrius (institucijos, užtikrinančios Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos, apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos ryšių ir informacinėse sistemose, apsaugą nuo elektromagnetinės spinduliuotės funkcijų vykdymui). Preliminariai numatoma, kad iš ITT į NKSC būtų perkeliama vienuolika pareigybų.

Perdavus Projekte nurodytas funkcijas KVTC, preliminariai numatoma, kad KVTC Informacinių technologijų departamente

	<p>papildomai bus steigiami Kompiuterių darbo vietų priežiūros skyrius (KAS RIS, išskyrus RIS, kurių valdytoja ir (arba) pagrindinė tvarkytoja yra LK, priežiūros funkcijoms vykdyti) ir Specialiosios technikos diegimo ir priežiūros skyrius (Vyriausybinio plačiajuosčio šifruoto duomenų ir balso perdavimo tinklo pagrindinio tvarkytojo funkcijoms vykdyti), jau įsteigtam Veiklos valdymo departamentui perduodama KAS RIS, išskyrus RIS, kurių valdytoja ir (arba) pagrindinė tvarkytoja yra LK, plėtros funkcija, o Saugumo skyriui – atsakomybė už „Galileo“ programos pagrindu sukurtos pasaulinės navigacijos palydovų sistemos paslaugos valstybės institucijoms ir įstaigoms teikimą. Preliminariai numatoma, kad iš ITT į NKSC būtų perkeltamos penkios pareigybės.</p> <p>Numatoma, kad, reorganizavus ITT, ITT valdomas turtas, teisės ir pareigos bus perduodami reorganizavime dalyvaujančioms įstaigoms pagal joms perduodamas funkcijas.</p> <p>Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad reorganizuojant ITT taip pat turės būti keičiami ir kiti Vyriausybės nutarimai:</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“;</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimas Nr. 358 „Dėl Ministerijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“;</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“;</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 13 d. nutarimas Nr. 360 „Dėl Vyriausybinio plačiajuosčio šifruoto duomenų ir balso perdavimo tinklo nuostatų patvirtinimo“;</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1432 „Dėl kompetentingos institucijos paskyrimo“.</p>
III. Priemonių sąnaudos	<p>Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų neprireiks.</p> <p>Laikinių papildomų išlaidų gali atsirasti dėl išeitinių kompensacijų, darbuotojui nesutikus užimti naujai įsteigtos pareigybės, išmokėjimo.</p> <p>NKSC numatoma steigti vienuolika naujų pareigybių. Papildomų išteklių poreikio neprireiks, nes NKSC perima ITT jau vykdomas ir finansuojamas funkcijas, kuri gaunama kartu su funkcijai vykdyti skirtais ištekliais ir resursais.</p> <p>KVTC numatoma steigti penkias naujas pareigybes. Papildomų išteklių poreikio neprireiks, nes KVTC perima ITT jau vykdomą ir finansuojamą funkciją, kuri gaunama kartu su funkcijai vykdyti skirtais ištekliais ir resursais.</p> <p>LK KGV ITT numatoma steigti šimtą šešiasdešimt keturias naujas pareigybes. Papildomų išteklių poreikio neprireiks, nes LK KGV ITT</p>

	perima ITT prie KAM jau vykdomas ir finansuojamas funkcijas, kuri gaunama kartu su funkcijai vykdyti skirtais ištekliais ir resursais.
IV. Nauda visuomenei	Bus sudarytos sąlygos steigti LK Kibernetinės gynybos valdybą, taip sustiprinant LK kibernetinės gynybos pajėgumą.

Projektu įgyvendinama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 238.1 papunktyje nurodyta iniciatyva – didinti kibernetinės erdvės saugumą, stiprinti nacionalinius kibernetinio saugumo pajėgumus.

Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projektu numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai. Finansų ir Teisingumo ministerijos pastabų dėl Projekto neturėjo, dėl Vidaus reikalų ministerijos pastabos teikiama derinimo pažyma.

Projektą parengė krašto apsaugos ministro įsakymu sudaryta darbo grupė. Kontaktiniai asmenys: Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupės vyresnysis patarėjas plk. lt. Petras Razbadauskas, tel. 8 706 80 802, el. p. petras.razbadauskas@kam.lt, Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento Teisėkūros skyriaus patarėjas mjr. Mantas Keliotis, tel. 8 706 80 597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 2 lapai.
2. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Krašto apsaugos ministras

Laurynas Kasčiūnas